

Stanowisko Plastics Europe w sprawie celów, zakresu, obowiązków i środków Globalnego porozumienia ws zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi przed spotkaniem INC2

*W przypadku rezolucji UNEA 5/14 „Wyeliminowanie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi: w kierunku międzynarodowego prawnie wiążącego instrumentu” Plastics Europe popiera nadrzędny cel, jakim jest **wyeliminowanie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi do 2040 r. poprzez wprowadzenie gospodarki o obiegu zamkniętym.***

Naszym celem jest położenie kresu zanieczyszczeniu tworzywami sztucznymi do 2040 r. poprzez rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym, w której wyroby z tworzyw sztucznych we wszystkich zastosowaniach są ponownie wykorzystywane, poddawane recyklingowi i odpowiedzialnie zarządzane w trakcie i po zakończeniu fazy użytkowania, przy jednoczesnej niższej emisji gazów cieplarnianych.

Popieramy międzynarodowe porozumienie obejmujące ambitne środki i ramy prawne wspomagające tę globalną transformację systemu tworzyw sztucznych².

Środki te powinny obejmować stworzenie rynku dla tworzyw cyrkularnych (z recyklingu), szybką globalną ekspansję system selektywnej zbiórki, sortowania i recyklingu, a także system finansowania wspierający ogromne inwestycje potrzebne do przeprowadzenia tej zmiany.

Aby osiągnąć cel, jakim jest wyeliminowanie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi¹ do 2040 r. poprzez rozwój gospodarki tworzywami sztucznymi o obiegu zamkniętym, wspieramy szereg podstawowych zobowiązań i środków, które mogą zapewnić przewidywaną zmianę systemu. Jesteśmy przekonani, że ambitne globalne porozumienie, zawierające wytyczne i wspierające globalną harmonizację norm, stanowi podstawę do inkluzywnej transformacji systemu tworzyw sztucznych² dla wszystkich zainteresowanych stron. Proponowane poniżej zobowiązania to naszym zdaniem kluczowe czynniki umożliwiające zamknięcie obiegu i położenie kresu zanieczyszczeniu tworzywami sztucznymi w możliwie najkrótszym czasie, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Środki, które umożliwią rozwiązanie problemu zanieczyszczenia środowiska tworzywami sztucznymi powinny dotyczyć konkretnych zastosowań tworzyw sztucznych.

¹ “Zanieczyszczenie tworzywami” oznacza “Tworzywa, które trafiły do środowiska po zakończeniu fazy użytkowania albo w wyniku niezamierzonego wycieku” (“Plastics ending up in the environment after the use-phase or due to unintentional discharge”).

² “System tworzyw” obejmuje szeroki łańcuch wartości tworzyw począwszy od dostawców surowców, poprzez produkcję tworzyw, compounding, modele biznesowe takie jak ponowne użycie, zastosowania tworzyw, aż do zakończenia użytkowania i recyklingu.

A. Wymagania dotyczące zrównoważonej produkcji i użytkowania tworzyw sztucznych oraz bezpiecznego dla środowiska zagospodarowania wszystkich odpadów tworzyw sztucznych

Zatrzymanie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi wymaga holistycznego podejścia. Podejścia, które opiera się na zrównoważonej produkcji i użytkowaniu tworzyw sztucznych, obejmującym zapobieganie powstawaniu odpadów, ograniczenie i/lub ponowne użycie, naprawę oraz rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym. Oprócz zwiększania na skalę światową stosowania znanych rozwiązań, będziemy musieli wykorzystać siłę innowacji, technologii i rozwiązań opartych na ekoprojektowaniu, aby znacznie zwiększyć ponowne wykorzystanie i recykling - poprzez projektowanie dla recyklingu/obiegu zamkniętego oraz opracowywanie bardziej nowatorskich technologii recyklingu. Obecne globalne wyzwania muszą zostać rozwiązane za pomocą globalnie zharmonizowanych środków, które można wdrożyć na szczeblu krajowym, z uwzględnieniem krajowych i lokalnych uwarunkowań oraz odpowiednich polityk.

1) Zapewnienie zrównoważonej produkcji poprzez dywersyfikację bazy surowcowej i zmniejszenie zależności od surowców kopalnych

Plastics Europe popiera potrzebę zwiększenia wykorzystania surowców cyrkularnych, zmniejszając w ten sposób zależność od surowców kopalnych³ wykorzystywanych do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych. Osiągnięcie zrównoważonej produkcji dzięki dywersyfikacji źródeł surowców, wymaga inwestycji i dużego stopnia recyklingu, co pozwoli zapewnić dostępność surowców cyrkularnych.

Uważamy, że ustalenie docelowych wartości odnośnie zawartości w wyrobach tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu jest wysoce skuteczną opcją wspierania inwestycji w rozwój infrastruktury selektywnej zbiórki i recyklingu. Takie cele mogą pomóc w stworzeniu popytu rynkowego na recyklaty we wszystkich zastosowaniach tworzyw sztucznych (na przykład w opakowaniach, towarach konsumenckich lub sektorze motoryzacyjnym). W celu zapewnienia skutecznego zapobiegania zanieczyszczeniu tworzywami sztucznymi, niezbędne jest solidne i konkurencyjne uzasadnienie biznesowe dla strumieni surowców opartych na odpadach tworzyw sztucznych, aby odblokować i zabezpieczyć stałe i znaczące inwestycje w infrastrukturę związaną z odpadami i recyklingiem. Ponadto zachęcamy do ustanowienia globalnych kryteriów utraty statusu odpadu, aby umożliwić handel surowcami cyrkularnymi i zwiększyć skalę globalnego obiegu tworzyw sztucznych przy jednoczesnym ograniczeniu nielegalnego eksportu odpadów tworzyw sztucznych i ich przedostawania się do środowiska.

W oparciu o raport naukowy i wykorzystując europejski system tworzyw sztucznych jako model podstawowy, uważamy ponadto, że wzrost wykorzystania wszystkich niekopalnych surowców cyrkularnych jest niezbędny do osiągnięcia zerowej emisji netto przemysłu tworzyw sztucznych⁴. Dla zapewnienia szybszych zmian systemowych niezbędne jest również wykorzystanie istniejących aktywów produkcyjnych tworzyw sztucznych przy jednoczesnej dywersyfikacji źródeł surowców. Z tej perspektywy popieramy zwiększone wykorzystanie wszelkiego rodzaju surowców cyrkularnych,

³ Surowce cyrkularne obejmują surowce z recyklingu (chemicznego), surowce biopochodne, surowce pozyskiwane w technologiach CCU wychwytywania węgla. Ta definicja jest oparta na rodzaju użytego surowca i nie odnosi się do odpadów tworzyw (po zakończeniu okresu użytkowania).

⁴ ReShaping Plastics Report, SystemIQ, 2022

w tym surowców z recyklingu tworzyw i innych rodzajów odpadów, biomasy pozyskiwanej w sposób zrównoważony oraz surowców pozyskiwanych w technologiach CCU wychwytywania węgla, co pomoże zmniejszyć zależność od surowców kopalnych oraz znacznie obniżyć emisje gazów cieplarnianych i ślad środowiskowy systemu tworzyw sztucznych związany z odpadami. Osiągnięcie zrównoważonej produkcji tworzyw sztucznych poprzez dywersyfikację surowców, wymaga wysokich wskaźników recyklingu i inwestycji w celu zapewnienia dostępności surowców w obiegu zamkniętym.

W przypadku niektórych technologii wykorzystania surowców pochodzenia biologicznego oraz z recyklingu chemicznego niezbędne jest zastosowanie podejścia opartego na bilansie masy w kontroli łańcucha dostaw jako metody obliczania zawartości surowca bio oraz pochodzącego z recyklingu chemicznego, aby przyspieszyć rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym i wykorzystania recyklatów tworzyw w nowych wyrobach. Zapewni to ponadto możliwość przedstawiania końcowym użytkownikom wiarygodnych i przejrzystych oświadczeń, co zapobiegnie greenwashingowi. Globalne porozumienie powinno umożliwić przyjęcie i rozwój wszystkich technologii recyklingu w politykach krajowych/regionalnych (poprzez zachowanie neutralności technologicznej) w celu stworzenia popytu na odpady tworzyw sztucznych, kreując tym samym zachętę ekonomiczną do selektywnej zbiórki, sortowania i recyklingu.

W celu umożliwienia i przyspieszenia przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym, potrzebne są odpowiednie ramy regulacyjne na poziomie krajowym, które powinny obejmować następujące środki:

- Stworzenie czynników przyspieszających przejście na produkcję cyrkularnych tworzyw sztucznych, np. poprzez cele legislacyjne dotyczące cyrkularnych tworzyw sztucznych w oparciu o uwarunkowania krajowe
- Cele dotyczące zawartości w wyrobach tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu dla poszczególnych sektorów przemysłu, aby stworzyć siłę napędową gospodarki odpadami i recyklingu
- Zabezpieczenie dostępności surowców cyrkularnych, np. poprzez wyznaczenie celów w zakresie poziomów recyklingu, w połączeniu ze zbiórką i sortowaniem odpadów tworzyw sztucznych
- Zachęty finansowe promujące niezbędne inwestycje w obieg zamknięty i wspierające rozwój innowacyjnych technologii (np. innowacje w recyklingu, technologie wychwytu dwutlenku węgla).
- Wyznaczenie celów w zakresie ponownego wykorzystania w określonych zastosowaniach opakowaniowych

2) Obowiązki w zakresie zrównoważonego użycia i projektowania z myślą o obiegu zamkniętym w celu zapobiegania zanieczyszczeniu tworzywami sztucznymi oraz unikania problematycznych i niepotrzebnych zastosowań tworzyw sztucznych

Projektowanie z myślą o obiegu zamkniętym jest podstawowym zobowiązaniem niezbędnym do wyeliminowania zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi. Plastics Europe uważa, że globalne porozumienie powinno koncentrować się na następujących podstawowych dźwigniach zmiany systemowej:

Ponowne użycie i napełnianie

W niektórych przypadkach ponowne użycie, ponowne napełnianie lub inne, nowe modele biznesowe i alternatywne systemy dostaw są skutecznymi sposobami oszczędzania zasobów, ograniczania wytwarzania odpadów i zmniejszania śladu środowiskowego produktów z tworzyw sztucznych. Zasada ta jest obecnie stosowana w wielu aplikacjach, a tworzywa sztuczne, ze względu na swoją wszechstronność i trwałość, mają ogromny potencjał różnych zastosowań w wielu systemach ponownego użycia i napełniania, umożliwiając jednocześnie powrót do gospodarki o obiegu zamkniętym po zakończeniu ich eksploatacji. Zlecony przez Plastics Europe niedawno opublikowany raport, ReShaping Plastics, podkreśla możliwości systemów ponownego użycia i nowych modeli dostaw obejmujących różne zastosowania tworzyw sztucznych oraz znaczącą rolę, jaką odgrywają one w ograniczaniu zarówno odpadów, jak i emisji, pochodzących z systemu tworzyw sztucznych.

Plastics Europe popiera wszelkie środki, zarówno dobrowolne, jak i zobowiązania, mające na celu zwiększenie ponownego wykorzystania tworzyw sztucznych. Wzywamy do zawarcia ambitnego, skutecznego i trwałego porozumienia globalnego, które zapewni wytyczne i stworzy podstawy do wdrożenia ich na szczeblu krajowym.

Systemy ponownego użycia (i ponownego napełniania) należy oceniać indywidualnie, biorąc pod uwagę konieczne wymagania bezpieczeństwa zdrowotnego i higienicznego w konkretnych zastosowaniach, kryteria projektowe, a także wpływ na środowisko koniecznych systemów i procesów wspierających oraz lokalnych warunków niezbędnych do ich wdrożenia. Dla poszczególnych branż, typów produktów czy uwarunkowań rynkowych mogą występować istotne różnice, stąd konieczność wykonania indywidualnej oceny wykonalności. W celu zamknięcia obiegu materiałowego, przy wyborze materiałów do systemów ponownego użycia (lub napełniania) należy przede wszystkim uwzględnić projektowanie pod kątem naprawy i recyklingu, aby zmaksymalizować okres użytkowania i zapewnić powrót do gospodarki o obiegu zamkniętym po zakończeniu okresu eksploatacji.

Zrównoważone wykorzystanie tworzyw sztucznych w różnych zastosowaniach

Popieramy ideę umożliwienia zrównoważonego zużycia tworzyw sztucznych (w różnych zastosowaniach) na całym świecie. Uważamy, że walka z zanieczyszczeniem tworzywami sztucznymi na **z punktu widzenia konkretnych zastosowań tworzyw** jest najskuteczniejszą dźwignią do osiągnięcia celów porozumienia. Ze względu na duże różnice między poszczególnymi krajami uważamy, że pierwszym, fundamentalnym etapem jest stworzenie zestawu zharmonizowanych kryteriów w celu określenia, w jaki sposób uniknąć problematycznych i niepotrzebnych zastosowań tworzyw sztucznych. Mogłoby to posłużyć jako podstawa do opracowania metodologii krajowej oceny zastosowań tworzyw sztucznych (z uwzględnieniem priorytetowych strumieni odpadów) na rynku lokalnym. Jako pierwszy krok do oceny, które produkty mogą wymagać dalszych regulacji, aby spełnić cele globalnego porozumienia, w ramach tej metodologii można rozważyć między innymi następujące kryteria:

- prawdopodobieństwo przedostania się tworzyw do środowiska w trakcie lub po zakończeniu użytkowania danego wyrobu/zastosowania
- możliwa poprawa dostępności infrastruktury gospodarki odpadami i/lub ulepszenia istniejącej infrastruktury
- gotowość do zmiany zachowań ludzkich,

- możliwość przeprojektowania aplikacji zgodnie z oceną cyklu życia, zawierającą ocenę wykorzystania materiałów,
- ocena wpływu na zdrowie ludzi lub zwierząt oraz inne aspekty społeczno-ekonomiczne

Takie podejście metodologiczne powinno mieć zastosowanie do wyrobów wykonanych ze wszystkich materiałów i mogłoby pomóc w wyeliminowaniu produkcji problematycznych lub zbędnych (plastikowych) wyrobów oraz wspierać zastępowanie zastosowań krótkotrwałych lub jednorazowych zastosowaniami trwałymi lub innymi alternatywami (w przypadku wykazania mniejszego wpływu na środowisko), uwzględniając jednocześnie informacje dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa oraz inne aspekty społeczno-ekonomiczne. Pozwoli to skoncentrować się na elementach/wyrobach tworzywowych, o największym prawdopodobieństwie przedostania się do środowiska, umożliwiając skuteczną i wydajną, szybką ścieżkę wyeliminowania zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi do 2040 r.

Podejście skupiające się wyłącznie na określonych polimerach lub substancjach postrzeganych jako problematyczne (np. wykazy negatywne) bez rozważenia konkretnego zastosowania i potencjalnych rozwiązań alternatywnych nie przyniesie pożądaných korzyści dla środowiska i wiąże się z ryzykiem niezamierzonego zwiększenia szkód w środowisku. Ponadto potencjalne alternatywy mogą okazać się problematyczne przy uwzględnieniu wszystkich czynników społeczno-ekonomicznych i ocen cyklu życia.

Projektowanie z myślą o recyklingu/obiegu zamkniętym (Design for Recycling/Circularity)

Projektowanie dla recyklingu/obiegu zamkniętego (Design for Recycling/Circularity) to dodatkowe cenne narzędzie wspierające zrównoważone zużycie tworzyw sztucznych w różnych zastosowaniach w gospodarce o obiegu zamkniętym. Popieramy opracowanie zasad projektowania produktów (Product Design Principles), opartych na ocenie cyklu życia LCA, w celu zwiększenia recyklingu i, tam gdzie to możliwe, ponownego wykorzystania. Kryteria projektowania dla recyklingu (DfR) muszą być dostosowane do danego zastosowania i muszą mieć na celu wspieranie transformacji sprzyjającej włączeniu społecznemu.

Obecnie nie jest dostępna żadna globalnie ujednoczona metodologia oceny zastosowań tworzyw sztucznych. Niemniej jednak uważamy, że opracowanie takiej metodologii wspierającej zrównoważone zużycie na poziomie aplikacji jest głównym celem przyszłej umowy. Dlatego proponujemy utworzenie globalnej międzysesyjnej grupy roboczej obejmującej wielu interesariuszy, aby informować o procesie negocjacji. Powstała metodologia mogłaby zostać dołączona do umowy jako załącznik zawierający wytyczne dotyczące krajowych środków wykonawczych. Na poziomie krajowym środki będą musiały zostać z czasem poddane przeglądowi w celu dostosowania lokalnych przepisów do rozwoju głównych czynników, takich jak gospodarka odpadami i infrastruktura recyklingu oraz dostępność technologii.

3) Ustanowienie bezpiecznego dla środowiska gospodarowania wszystkimi odpadami tworzyw sztucznych

Powszechny dostęp do zintegrowanych systemów gospodarowania odpadami (zbieranie, sortowanie i przetwarzanie) dla wszystkich odpadów, nie tylko plastikowych, ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania zaśmiecaniu i zanieczyszczeniu środowiska. Popieramy ważny cel, jakim jest globalny rozwój systemów gospodarowania odpadami, co pozwoli zapobiegać zanieczyszczeniom i będzie sprzyjać rozwojowi gospodarki o obiegu zamkniętym. Z zadowoleniem przyjmujemy opracowanie i

rozwój wspólnych wytycznych i najlepszych praktyk w globalnym porozumieniu lub w ramach rozwoju standardów technicznych wspierających rozwój planów i infrastruktury gospodarowania odpadami tworzyw sztucznych. Ponadto w pełni zgadzamy się co do ogromnego znaczenia zaangażowania obywateli, sektora nieformalnego i konsumentów w projektowanie systemów zbiórki.

Przejście do globalnej gospodarki o obiegu zamkniętym dla tworzyw sztucznych może być wspierane przez cele dotyczące wskaźników recyklingu. W związku z tym widzimy potrzebę dostosowania harmonogramu wprowadzania potencjalnych obowiązkowych wskaźników recyklingu w zależności od sektora przemysłu (np. opakowania lub odpady budowlane i budowlane) oraz aktualnej dostępności i stanu infrastruktury zbierania, sortowania i recyklingu na poziomie lokalnym lub regionalnym. Aby osiągnąć odpowiedni poziom recyklingu tworzyw sztucznych, wzywamy do wyznaczenia jednoznacznej ścieżki prowadzącej do stworzenia otoczenia rynkowego, które wspierać będzie gospodarkę o obiegu zamkniętym, z uwzględnieniem m.in. globalnych ambicji odejścia od przetwarzania nadających się do recyklingu odpadów tworzyw sztucznych odpadów poprzez spalanie lub składowanie, na rzecz bardziej przyjaznego dla środowiska sposobu zagospodarowania odpadów, jakim jest recykling.

Ponadto uważamy, że ustalenie minimalnych celów dotyczących zawartości w wyrobach materiałów pochodzących z recyklingu jest skuteczną polityką, biorąc pod uwagę uwarunkowania regionalne/krajowe, wspierającą rozwój infrastruktury recyklingu, ponieważ cele te mogą pomóc w stworzeniu bodźca rynkowego do zwiększenia wykorzystania recyklatów.

Aby osiągnąć cele związane z cyrkularnością tworzyw sztucznych i zoptymalizować dostępność zasobów dla przyszłych pokoleń, konieczne jest wykorzystanie wszystkich technologii recyklingu, w tym recyklingu mechanicznego, fizycznego (rozpuszczalnikowego), organicznego i chemicznego. Szybkie zwiększenie skali wszystkich technologii wymaga wspierających ram, które umożliwią wdrożenie istniejących i nowych procesów wśród podmiotów łańcucha wartości tworzyw sztucznych.

W przypadku niektórych technologii recyklingu chemicznego niezbędne jest zastosowanie transparentnego modelu bilansu masy (włączając kontrolę łańcucha dostaw) jako metody obliczania zawartości recyklatu pochodzącego z recyklingu chemicznego, co pozwoli przyspieszyć rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym i zwiększyć wykorzystanie recyklatów tworzyw w nowych wyrobach. Globalne porozumienie powinno umożliwić uwzględnienie wszystkich technologii recyklingu (być neutralnym technologicznie) w politykach krajowych/regionalnych.

B. Zrównoważone i bezpieczne stosowanie substancji chemicznych i dodatków w ramach globalnych regulacji chemicznych

Plastics Europe podkreśla, że na poziomie globalnym i krajowym/regionalnym obowiązuje już wiele przepisów dotyczących chemikaliów. Z zadowoleniem przyjmuje podejmowane w celu zapewnienia ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska wysiłki na rzecz egzekwowania tych istniejących programów i dalszego ustanawiania przepisów dotyczących zarządzania chemikaliami w oparciu o ocenę narażenia w tych krajach, w których takich systemów nie ma.

Uważamy, że na poziomie międzynarodowym ten aspekt najlepiej rozwiązać w ramach innych wielostronnych umów i działań środowiskowych, takich jak Konwencja Sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych, GHS ONZ oraz Strategiczne podejście do międzynarodowego zarządzania chemikaliami (SAICM).

W ramach globalnego porozumienia wspieramy i nadal angażujemy się w działania mające na celu zapewnienie większej transparentności w zakresie składników i dodatków w wyrobach z tworzyw sztucznych. Wytyczne dotyczące projektowania dla recyklingu/obiegu zamkniętego, w oparciu o aplikacje i technologie, mogą następnie być wykorzystane w odniesieniu do określonych substancji lub dodatków budzących obawy i stać się siłą napędową innowacji w zakresie dodatków umożliwiających recykling i gospodarkę cyrkularną. W związku z tym popieramy również polityki i zachęty wspierające wysiłki przemysłu na rzecz wdrażania innowacji w dodatkach do tworzyw sztucznych, które umożliwiają obieg zamknięty i które uwzględniają różne technologie recyklingu.

C. Globalne cele dotyczące strat granulatu i uwalniania do środowiska mikroplastików

Rekomendujemy uwzględnienie w globalnym porozumieniu celu w zakresie zatrzymania wycieków granulatu tworzyw do środowiska. Celowi temu powinny towarzyszyć spójne na całym świecie minimalne wymagania dotyczące standardów w całym łańcuchu wartości tworzyw sztucznych, obowiązujące wszystkie podmioty mające kontakt z granulatem z tworzyw sztucznych, a także globalne wytyczne oparte na programie Operation Clean Sweep i jego lokalnych instrumentach, takich jak europejski system certyfikacji OCS. Umożliwi to krajom i regionom ustanowienie własnych środków uwzględniających uwarunkowania lokalne.

Oprócz działań w kierunku przeciwdziałania stratom i przedostawaniu się granulatu tworzyw do środowiska Plastics Europe ściśle współpracuje z naukowcami, aby lepiej zrozumieć, w jaki sposób powstają mikrodrobiny plastiku (mikroplastik) oraz jaki mają wpływ na środowisko i zdrowie. Współpraca obejmuje również decydentów i organy ustawodawcze, w celu wprowadzenia środków pomagających ograniczyć uwalnianie mikroplastików do środowiska, na przykład w ramach projektu Brigid⁵ - pięcioletniego, w pełni niezależnego projektu badawczego, angażującego światowej sławy ekspertów w dziedzinie mikroplastiku. Brigid jest częścią inicjatywy MARII⁶ Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Chemicznych (ICCA), która wspiera prowadzone przez przemysł globalne badania nad wpływem mikrodrobin plastiku. Globalne porozumienie w sprawie tworzyw sztucznych powinno dać dodatkowy impuls do rozwoju tego rodzaju inicjatyw badawczych.

D. Obowiązek gromadzenia danych i raportowania

Możliwość monitorowania i śledzenia procesu eliminowania zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi, podobnie jak wprowadzenie gospodarki cyrkularnej będą miały decydujące znaczenie dla pełnej (inkluzywnej) transformacji systemu tworzyw sztucznych. W zasadzie, uważamy za niezbędne ustalenie wskaźników pomiarowych (w oparciu o dostępne dane) jeszcze przed ustaleniem niektórych globalnych i krajowych celów globalnego porozumienia, w celu zapewnienia ich późniejszego skutecznego wdrożenia. Dlatego z zadowoleniem przyjmujemy włączenie obowiązkowych celów w zakresie gromadzenia danych i raportowania, jako części prawnie wiążącej umowy międzynarodowej (International Legally Binding Agreement). Uważamy, że niezbędna jest identyfikacja kluczowych instrumentów (dźwigni) w zakresie monitorowania w celu wyeliminowania

⁵ Więcej informacji <https://plasticseurope.org/sustainability/plastics-health/microplastics/brigid/>

⁶ Microplastics Advanced Research and Innovation Initiative (MARII), więcej informacji <https://icca-chem.org/focus/microplastics-advanced-research-and-innovation-initiative-marii/>

zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi na wszystkich etapach cyklu życia systemu tworzyw sztucznych.

Plastics Europe wspiera raportowanie danych dotyczących zdolności produkcyjnych na całym świecie, w tym monitorowanie przejścia na wykorzystanie surowców cyrkularnych, a dodatkowo uważa za niezbędne uwzględnienie dalszych obowiązków raportowania w oparciu o dane dotyczące przetwarzania tworzyw sztucznych, dane od podmiotów gospodarczych oraz dane z gmin dotyczące zbiórki odpadów, jako decydujący element monitorowania zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi.

By lepiej poznać kluczowe dzwignie i wskaźniki monitorowania i raportowania umożliwiające osiągnięcie głównego celu, Plastics Europe zachęca do ustanowienia międzysesyjnej grupy roboczej ds. monitorowania i raportowania.

E. Podstawowe zobowiązania finansowe

Plastics Europe popiera ustanowienie zrównoważonego mechanizmu finansowania, w tym następujących narzędzi opartych na wymaganiach krajowych lub lokalnych:

- Rozwój i zwiększanie pomocy w celu wspierania krajów, które nie mają zasobów finansowych i geograficznych, aby wdrożyć przyjazną dla środowiska gospodarkę odpadami
- Partnerstwo publiczno-prywatne
- Neutralne materiałowo Systemy Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (ROP) jako cenne, skuteczne narzędzie (zarządzania odpowiedzialnością producenta) w zakresie finansowania zarządzania produktami wprowadzonymi na rynek po zakończeniu ich okresu użytkowania. Jednocześnie ROP zachęca do korzystania z możliwości zapewnienia łatwo dostępnych dostaw wysokiej jakości materiałów pochodzących z recyklingu dla producentów tworzyw sztucznych lub wyrobów z tworzyw sztucznych. ROP jest także motorem obiegu zamkniętego, który gwarantuje przekształcenie odpadów w przyszły surowiec do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych. Systemy ROP powinny być neutralne materiałowo, spełniać minimalne wymagania i być zaprojektowane pod kątem lokalnych warunków, aby zapewnić rozwiązania spełniające potrzeby i warunki ekonomiczne w danym regionie oraz powinny pomagać w budowaniu zrównoważonych modeli biznesowych przynoszących korzyści lokalnym społecznościom, w tym nieformalnym zbieraczom odpadów. Systemy podobne do ROP muszą zapewniać transparentny przepływ środków finansowych na utworzenie systemów zbiórki, sortowania i recyklingu.

F. Wprowadzenie norm i transparentności w zakresie biodegradowalnych i kompostowalnych tworzyw sztucznych

Chociaż termin „biotworzywa” jest szeroko stosowany, często może odnosić się do dwóch całkowicie różnych grup tworzyw sztucznych, a mianowicie a) tworzyw sztucznych wyprodukowanych z surowców pochodzenia biologicznego (pochodzenie węgla) oraz b) tworzyw sztucznych, które samoistnie ulegają biodegradacji w określonych warunkach środowiskowych (koniec okresu eksploatacji). Bardzo ważne jest przyjęcie podejścia rozróżniającego te dwa zagadnienia jakimi są biologiczne pochodzenie tworzyw sztucznych - co jest częścią procesu przechodzenia na

wykorzystanie surowców niekopalnych w produkcji tworzyw oraz zastosowanie tworzyw sztucznych biodegradowalnych lub nadających się do kompostowania. Z zadowoleniem przyjmujemy światowe normy techniczne opracowane przez Międzynarodowe Organizacje Normalizacyjne, takie jak ISO 17088 — Specyfikacje tworzyw sztucznych nadających się do kompostowania lub ISO 16620 — Specyfikacje tworzyw pochodzenia biologicznego.

Biodegradacja tworzywa sztucznego jest właściwością systemu, która „oznacza równocześnie podatność samego tworzywa sztucznego na biodegradację, jak i odpowiednie warunki w środowisku by ta biodegradacja mogła mieć miejsce”⁷ Konieczne jest wyraźne rozróżnienie między certyfikowanymi zastosowaniami tworzyw sztucznych kompostowalnych, przeznaczonymi do recyklingu odpadów organicznych oraz zastosowaniami tworzyw sztucznych ulegającymi biodegradacji w środowisku naturalnym. W rzeczywistości te dwa rodzaje zastosowań tworzyw sztucznych mają różne potrzeby w zakresie biodegradacji i warunków zagospodarowania wyrobów po zakończeniu okresu użytkowania oraz, co za tym idzie, wartości wnoszonych w proces zrównoważonego rozwoju. To rozróżnienie kategorii i potencjalne oznakowanie ma kluczowe znaczenie dla uniknięcia nieporozumień i zamieszania. Biodegradacja w środowisku naturalnym nigdy nie powinna przyczyniać się do zwiększenia zaśmiecenia środowiska ani stanowić usprawiedliwienia, gdy to następuje.

⁷ Publikacja “Biodegradability of plastics in the open environment” wydana przez Scientific Opinion of the European Commission’s Group of Chief Scientific Advisors; 2020, <https://www.sapea.info/wp-content/uploads/bop-report.pdf>